

METODY AKTYWIZUJĄCE W EDUKACJI ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE W WYBORZE

WYDAWNICTWA ZWARTE

(Książki dostępne w Bibliotece Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

BERNACKA Danuta : **Od słowa do działania**. – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie "Żak", 2001
Zawiera przegląd współczesnych metod kształcenia.

BRUDNIK Edyta, MOSZYŃSKA Anna, OWCZARSKA Beata : **Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie : przewodnik po metodach aktywizujących**. – Kielce : Zakł. Wydawnictwo SFS, 2000. – 281 s.

GRODECKA Ewa, SOKOŁOWSKA Hanna : **Edukacja czytelnicza i medialna w szkole podstawowej i gimnazjum : poradnik dla nauczycieli realizujących ścieżki międzyprzedmiotowe**. – Lublin : Agencja "Sukurs", 2000. – **S. 50-96** : Scenariusze z zastosowaniem metod aktywizujących ; **S. 97-103** : Dlaczego warto stosować aktywizujące metody nauczania?

GRONDAS Marek : *Projekt jako narzędzie integracji międzyprzedmiotowej* // W: **Integracja międzyprzedmiotowa** / Anna Dereń [i in.]. – Warszawa : Wydawnictwo CODN, 1999. – **S. 107-119**

KĘDRACKA –FELDMAN Ewa : **Aktywizować ? ależ to całkiem proste : wybrane metody i techniki aktywizacji uczniów**. – Wyd. 2. – Warszawa : CODN, 1999. – 32 s.

KRÓLIKOWSKI Jacek, TOŁWIŃSKA-KRÓLIKOWSKA Elżbieta : *Metody nauczania* // W: **Europa na co dzień : pakiet edukacyjny** / koordynacja prac i red. M. Taraszkiewicz. – Warszawa : Wydawnictwo CODN, 1997. – **S. R-IV / 1-124**

NOWACKI Tadeusz W. : **O metodzie projektów**. – Wyd. 2. – Warszawa : Wydawnictwo CODN, 1999. – 32 s.

PANKOWSKA Krystyna : **Edukacja przez dramę**. – Warszawa : WSiP, 1997. – 118 s.

PANKOWSKA Krystyna : **Pedagogika dramy : teoria i praktyka**. – Warszawa : Wydawnictwo Akadem. "Żak", 2000. – 282 s.

RAU Krystyna, ZIĘTKIEWICZ Ewa : **Jak aktywizować uczniów : "burza mózgów" i inne techniki w edukacji**. – Poznań : Oficyna Wydawnicza G&P, 2000. – 93 s.

REID Jo-Anne, FORRESTAL Peter, COOK Jonathan : **Uczenie się w małych grupach w klasie**. – Warszawa : WSiP, 1996. – 80 s.

SZLOSEK Franciszek : **Dyskusja wielokrotna i burza mózgów**. – Wyd. 2. – Warszawa : Wydawnictwo CODN, 1999. – 24 s.

SZYMAŃSKI Mirosław S.: **O metodzie projektów : z historii, teorii i praktyki pewnej metody kształcenia**. – Warszawa : : Wydawnictwo Akademickie "Żak", 2000. – 145 s.

TARASZKIEWICZ Małgorzata : **Jak uczyć lepiej ? : czyli refleksyjny praktyk w działaniu**. – Warszawa : Wydaw. CODN, 1999

WAY Brian : **Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży** / przeł. [z ang.] Krystyna Pankowska, Elżbieta Nerwińska. – Wyd. 2 zm. i uzupeł. – Warszawa : WSiP, 1995. – 304 s.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

ZAGADNIENIA OGÓLNE

BŁAŻEJEWSKA Halina : Metoda projektu // Biblioteka w Szkole. – 2001, nr 5, s. 12

BRYŁA Ryszard : Wybrane metody aktywizujące i ich zastosowanie w praktyce szkolnej // Edukacja. – 2000, nr 3, s. 103-110

BURY Zbigniew : Metody aktywizujące w pracy nauczyciela szkoły średniej // Kwartalnik Edukacyjny. – 1998, nr 3, s.49-59

DUDZIŃSKA Bogumiła : Sytuacje zadaniowe // Nowa Szkoła. – 2000, nr 6, s.41-46

GAWRECKI Lechosław : Gry dydaktyczne // Nowa Szkoła. – 1992, nr 7, s. 398-403

GOŹLIŃSKA Elżbieta : "Dywanik pomysłów" – skuteczną dyskusją dydaktyczną // Szkoła Zawodowa. – 1998, nr 6, s.33-38

GUDRO Maria : Drama metodą całościowego rozwoju dziecka // Forum Humanistów. – 2000, nr 1, s.35-37

JĘDRZEJEWSKA Anna : Skuteczność nauczania metodą "burzy mózgów" // Kwartalnik Pedagogiczny. – 1983, nr 2, s.90-98

KLIMCZAK Marian : O metodzie projektu w warsztacie nauczycielskim // Scriptorum Scholarum. – 1999, nr 4, s. 169-162

KRUSZEWSKI Krzysztof : Gry dydaktyczne – zarys tematu // Kwartalnik Pedagogiczny. – 1984, nr 2, s.51-69

LIMONT Wiesława : Metoda synektyczna a edukacja // Amicus. – 1999, nr 7, s.8-13

LUŚTYK Jolanta : Czy dzieci można nauczyć wszystkiego? : aktywizujące metody w nauczaniu // Wszystko dla Szkoły. – 2001, nr 9, s.19-20

MUSZYŃSKI Bronisław : Metoda dyskusji kontynuowanej : nowy sposób aktywizowania słuchaczy // Nowe w Szkole. – 1998/1999, nr 9, s.22-25

REWIZORSKA Elżbieta : Metody aktywne w nauczaniu // Gazeta Szkolna. – 2001, nr 38, s. 6

SOKOŁOWSKA Krystyna : Metody aktywizujące myślenie i działanie uczniów podczas lekcji // Życie Szkoły. – 1998, nr 10, s.605-607

TARASZKIEWICZ Małgorzata : Metody aktywizujące proces uczenia się // Gazeta Szkolna. – 2001, nr 17, s.5

WIECZÓR Elżbieta : Metody aktywne – szansą dla edukacji // Edukacja i Dialog. – 2001, nr 9-10, s.35-39

ZASTOSOWANIE METOD AKTYWIZUJĄCYCH W NAUCZANIU PRZEDMIOTÓW SZKOLNYCH

BIOLOGIA, PRZYRODA

GRYGIER Urszula : Drama na lekcjach przyrody // Biologia w Szkole. – 2000, nr 5, s. 180-182

LEŚNIEWSKA Małgorzata, LEŚNIEWSKI Piotr, SZYBIAK Krystyna : Zastosowania map poznawczych w nauczaniu biologii // Biologia w Szkole. – 2000, nr 5, s. 175-179

LIS-ŁUBKOWSKA Krystyna, JAROMI-WOLNIAKOWSKA Grażyna : Chrońmy Bałtyk : scenariusz warsztatów // Biologia w Szkole. – 2000, nr 4, s.195-197

ŁUKASZEWSKA Małgorzata : Metoda dyskusji kieleckiej : aktywizujące metody nauczania // Aura. – 1999, nr 10, dod. s.12

METKOWSKA Jolanta : Jak realizować projekty w szkole : o czym szumią cisy w Wierchlesie : projekt dla klasy VI // Biologia w Szkole. – 2000, nr 1, s.46-49

PANCZYKOWSKI Maciej : Szkolny sejmik ekologiczny w nauczaniu przyrody // Biologia w Szkole. – 2000, nr 5, s.282

RANOSZEK Ewa : Metoda projektu w aktywizowaniu uczniów // Biologia w Szkole. – 2000, nr 4, s. 200-202

SENDEROWSKA Grażyna : Metody aktywizujące proces nauczania biologii // Biologia w Szkole. – 2001, nr 4, s.212-216

SZCZĘSNA Joanna : Uczyc przyrody przez zabawę // Kwartalnik Geograficzny. – 1999, nr 3, s. 53-57

TYLŻANOWSKA Danuta : Alternatywne źródła energii ; metoda dyskusji wielokrotnej // Aura. – 1999, nr 9, dod. S. 2-5

WOŁOSZYN-KORCZYK Agnieszka : Metoda projektów : (w nauczaniu przyrody) // Nowa Szkoła. – 2000, nr 6, s. 31-34

CHEMIA

BAUKROWICZ Małgorzata : Nauczanie zagadnień ochrony środowiska metodą projektów // Chemia w Szkole. – 1997, nr 3, s.183-187

BIELECKA Halina, WAWRZYNIAK-KULCZYK Maria : Aktywizujące metody nauczania // Chemia w Szkole. – 2000, nr 2/3, s. 102-108; nr 5, s.246-250

FRELEK Marta : Metody aktywizujące na lekcjach chemii // Chemia w Szkole. – 1995, nr 1, s. 24-29

JAWORSKA –MATYLLA Alina : Metoda projektów w procesie nauczania zagadnień ekologicznych // Chemia w Szkole. – 1997, nr 3, s. 188-189

NOSKOWSKA Małgorzata : Metody aktywizowania uczniów // Chemia w Szkole. – 2000, nr 1, s. 22 – 28

PACZKOWSKA Maria : Podsumowanie wiadomości o układzie okresowym i budowie atomu – zabawa dydaktyczna z elementami synektyki // Chemia w Szkole. – 1999, nr 4, s. 213-217

PIOSIK Romuald : Realizacja w szkole podstawowej tematu "chemia a sztuka" metodą projektu // Wiadomości Chemiczne. – 2000, nr 7/8, s. 677-689

SAWICKA Wiesława : Sole wokół nas - scenariusz lekcji metodą projektu // Chemia w Szkole. – 2001, nr 4, s. 205-206

ŚMIGIELSKI Jerzy : Metoda projektów w edukacji // Edukacja Medialna. – 2001, nr 2, s. 46-49 (przykłady projektów z fizyki i chemii)

WAWRZYNIAK-KULCZYK Maria : Epoka metali – wykorzystanie metody projektów w nauczaniu chemii // Chemia w Szkole. – 1998, nr 4, s.221-225

FIZYKA

KLISOWSKA Małgorzata : Metoda projektów w zintegrowanym nauczaniu fizyki // Fizyka w Szkole. – 2000, nr 1. s.33-37

KUROPATWIŃSKA Zofia, ROZWADOWSKA Elżbieta, KUTAJCZYK Kazimierz : Wykorzystanie metody projektów w konkursie fizycznym // Fizyka w Szkole. – 1999, nr 3, s.175-177

MALCZEWSKA Elżbieta : Gry planszowe na lekcjach fizyki // Fizyka w Szkole. – 1997, nr 1, s. 31-34

ŚMIGIELSKI Jerzy : Metoda projektów w edukacji // Edukacja Medialna. – 2001, nr 2, s. 46-49 (przykłady projektów z fizyki i chemii)

GEOGRAFIA

BARTOSZEWSKA Maria : Metaplan sprzyja kształtowaniu twórczego myślenia na lekcjach geografii // Geografia w Szkole. – 1997, nr 4, s. 239-240

BARWINEK Grażyna : Drama i geografia // Geografia w Szkole. – 1996, nr 3, s. 150- 152

DRAMOWICZ Konrad, TOMALKIEWICZ Jadwiga : Gry dydaktyczne w geografii. – Warszawa : WSiP, 1985

FOSIEWICZ Maria : Poznajemy piękno polskich krajobrazów : szkolne czasopisma geograficzne jako przykład projektu edukacyjnego // Wszystko dla Szkoły. – 2000, nr 12, s.8-9

MUSIAŁ Stefania : Metody aktywizujące na lekcji geografii // Geografia w Szkole. – 2000, nr 5, s. 247-249

PERLAK Maria : Międzyprzedmiotowy projekt "Kontynenty" : wykorzystanie technologii informacyjnej w nauczaniu // Geografia w Szkole. – 2001. nr 3, s.1645-169

PULINOWA Maria Z. : Wartości kształcące warsztatów geograficznych // Geografia w Szkole. – 1996, nr 3, s.139-143

WÓJTOWICZ Bożena, SOBCZAK Janusz : Przestrzenne zagospodarowanie Regionu Świętokrzyskiego – propozycja lekcji z zastosowaniem gry planistycznej // Geografia w Szkole. – 1999, nr 3, s. 151-153

WÓJTOWICZ Bożena, SOBCZAK Janusz : Region w nauczaniu geografii – gra dydaktyczna w kl. VIII // Kwartalnik Geograficzny. – 1998, nr 4, s. 53-55

JĘZYKI OBCE

CHŁOPEK Zofia : Pamiętnik w nauczaniu języków obcych // Języki Obce w Szkole. – 2000, nr 2/3, s. 192-196

GOLEC Ryszard : Gry i zabawy na lekcjach języka rosyjskiego. Cz. 1-2 // Języki Obce w Szkole. – 1996, nr 4, s. 340-343; nr 5, s. 438-442

LENARCIK Grażyna : Gry i zabawy w nauczaniu języków obcych : propozycja zajęć dla dzieci w młodszym wieku szkolnym // Wszystko dla Szkoły. – 1999, nr 12, s. 13-14

LIPSKA Agnieszka : Elementy zabawy w nauczaniu języków obcych dzieci. Gry leksykalne.Cz. 1- 4 // Języki Obce w Szkole. – 1996, nr 4, s. 332-337 ; nr 5, s. 433-435 ; 1997, nr 1, s. 44-47 ; nr 2, s. 131-135 ;

LIPSKA Agnieszka : Elementy zabawy w nauczaniu języków obcych dzieci : twórczość i zaangażowanie uczniów na lekcji języka obcego // Języki Obce w Szkole. – 1997, nr 3, s. 228-232

LIPSKA Agnieszka : Gry komunikacyjne. Cz. 1-2 // Języki Obce w Szkole. – 1998, nr 1, s. 27-29; nr 2, s. 137-140

LIPSKA Agnieszka : Gry syntaktyczne w nauczaniu języka obcego. Cz. 1-2 // Języki Obce w Szkole. – 1997, nr 4, s. 342-345; nr 5, s. 422-423

ŁASKOWSKA Hanna, SENDA Anna : Gry i zabawy na lekcji języka obcego // Języki Obce w Szkole. – 1999, nr 2, s. 135-138

MATYKA Maria : Lekcja powtórzeniowa w IV klasie szkoły podstawowej. Zabawa w teatr // Języki Obce w Szkole. – 2002, nr 3, s. 57-59

NOWAK Stanisław: Moje komputerowe nauczanie języków obcych // Języki Obce w Szkole. – 1996, nr 1, s. 58-61

OSIECKA Halina : Obozy językowe – jedna z form doskonalenia języka obcego // Języki Obce w Szkole . – 1999, nr 5, s. 417-423

PIEGZIK Wioletta : Zwerbalizować czas. Kształtowanie umiejętności relacjonowania przeszłości przy pomocy różnych technik teatralnych // Języki Obce w Szkole. – 2002, nr 3, s. 28-30

POGWIZD Teresa : Rajd turystyczno-językowy // Języki Obce w Szkole. – 2000, nr 2/3, s. 134-137

SIEK-PISKOZUB Teresa : Gry, zabawy i symulacje w procesie glottodydaktycznym. – Poznań : Wydaw. Nauk.UAM, 1995

SIEK-PISKOZUB Teresa : Uczyć się bawiąc : strategia ludyczna na lekcji języka obcego. – Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2001

SKONIECZNA Grażyna Ewa : Język niemiecki z pedagogiką zabawy // Grupa i Zabawa. – 2001, nr 1, s. 17-20

SOSNOWSKI Roman : Wykorzystanie Internetu w nauczaniu języków obcych (na przykładzie języka włoskiego i łaciny) // Języki Obce w Szkole. – 1999, nr 3, s. 223-226

SZAFORZ Karina : Języki otwierają drzwi – do przyjaźni, wiedzy, świata – Języki drogą ku przyszłości // Języki Obce w Szkole. – 2002, nr 3, s. 61-63

Przykład zastosowania metody projektu w nauce języka angielskiego w klasie VI.

SZAŁEK Marek : O nauczaniu poprzez grę i zabawę // Języki Obce w Szkole. – 1993, nr 2,

URBAŃCZYK Małgorzata : Zalety i wady projektu – jednej z aktywnych metod nauczania // Języki Obce w Szkole. – 2002, nr 3, s. 59-60

WARGUŁA Krystyna : Zadania dydaktyczne mediów w pracy projektowej na lekcjach języka obcego // Edukacja Medialna. – 2001, nr 2, s.37-41

MATEMATYKA

BIEŃKOWSKA Małgorzata : Sposoby liczenia dawniej i dziś. – Projekt // Matematyka. – 2002, nr 1, dod. s.14

BORODAJ Barbara, MIKOŁAJCZYK Małgorzata : Ten zegar stary. – Projekt // Matematyka. – 2002, nr 1, dod. s. 11-12

Celem projektu jest przegląd różnych sposobów, jakimi od wieków ludzie próbowali odmierzać przemijanie.

DĄBROWSKA-KELNIARZ Alicja : Hip-hop. – Projekt // Matematyka. – 2002, nr 1, dod. s.13

KRZYWDA Marta : Twórcza aktywność uczniów na lekcjach matematyki // Życie Szkoły. – 1998, nr 4, s.218-220

MIKOŁAJCZYK Małgorzata : Metoda projektu // Matematyka. – 2002, nr 2, wkł. s. 9-10

PASTERNAK Anna : Nauczanie matematyki metodą stymulowania aktywności twórczej dziecka // Wszystko dla Szkoły. – 2000, nr 4, s. 5-7

UDANE projekty dla gimnazjum : nie tylko z matematyki / pod red. Małgorzaty Mikołajczyk. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne PWN, 2002

PRZYSPOSOBIENIE OBRONNE

CIESIELSKI Bouden-Wojciech : Metody aktywizujące w nauczaniu przysposobienia obronnego // Przysposobienie Obronne w Szkole. – 1997, nr 3, s.131-133

KONICKI Edward : Aktywizacja uczniów w procesie dydaktycznym przysposobienia obronnego // Przysposobienie Obronne w Szkole. – 1999, nr 3, s.150-157

MAZERANT-PUTO Teresa : Gra symulacyjna lekcji powtórzeniowej na temat "Postępowanie ratownika w miejscu wypadku" // Przysposobienie Obronne w Szkole. – 1998, nr 1, s. 26-29

NOSAL Janusz : Gra terenowa jako przykład ewaluacji zajęć programowych // Edukacja dla Bezpieczeństwa. – 2002, nr 1, s.22-28

SIUDYŁA Stanisław : Projekt dydaktyczny lekcji na temat : Jak uniknąć zachorowań na choroby zakaźne // Edukacja dla Bezpieczeństwa. – 2001, nr 3, 15-21